

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM

23.04.2021.

Klub nezavisnih zastupnika (SD BiH)
predlagač Zlatko Ercegović

n/r Predsjedavajućeg ZD PFBiH
gosp. Mirsad Zaimović

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prijedlog: 26-04-2021			
Org. jed.	Broj	Prijava	Vrijednost
01-	02-		994/21

Predmet. Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom

Poštovani predsjedavajući, Zakon o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom koji je proglašen Ukazom o proglašenju zakona je objavljen u Službenim novinama FBiH broj 01-02-388-01/18 od 24.07.2018. Ovim zakonom uređuju se uvjeti i način liječenja neplodnosti postupcima biomedicinski pomognute oplodnje, kao i druga pitanja od značaja za primjenu postupaka biomedicinski pomognute oplodnje na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Na temelju članka 179., a u vezi sa člankom 163 i 172. Poslovnika o radu ZD PFBiH, kao ovlaštenu predlagač u ime kluba nezavisnih zastupnika, podnosim Zastupničkom Domu PFBiH prijedlog izmjene i dopune Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom i to uvođenjem mogućnosti izvođenja postupka biomedicinski pomognute oplodnje uvođenjem mogućnosti "Surogat majčinstva". Prijedlog dopuna zakona šaljem u prilogu ovog akta kao zaseban dokument.

Obrazloženje:

Postojeći zakon u dobroj mjeri regulira oblast biomedicinski pomognute oplodnje parovima koji iz medicinskih razloga nisu u mogućnosti to postići, ili trudnica nije u stanju trudnoću iznijeti do kraja zbog zdravstvenih razloga koje utvrđuje specijalista ginekolog. Smatramo da bi prihvaćanjem predloženih izmjena i dopuna Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom i uvođenjem mogućnosti uvođenja pojma "surogat majčinstva" te angažovanje za to pogodne osobe u skladu sa svim odredbama zakona dodatno unaprijedili ovu oblast dajući mogućnost još jednoj grupi ljudi koji žele potomstvo, a iz medicinski opravdanih razloga to ne mogu ostvariti ni na koji drugi način osim pomognutom oplodnjom.

Financiranje postupaka biomedicinski pomognute oplodnje je regulirano člankom 59. ovog zakona.

Klub nezavisnih zastupnika

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom

Članak 7. Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom se dopunjava i glasi:

Članak 7.

(Definicije pojedinih izraza)

(28) **surogat majčinstvo** je zamjensko majčinstvo koje je dopušteno u slučajevima kada biološka majka iz medicinskih razloga ne može iznijeti trudnoću postupkom *in vitro* oplodnje (ivf)

Članku 24. Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom dodaju se stav 1. i stav 2., te glasi:

Članak 24.

(Homologna biomedicinski pomognuta oplodnja i surogat majčinstvo)

U postupcima biomedicinski pomognute oplodnje dozvoljeno je korištenje vlastitih spolnih stanica bračnih i izvanbračnih partnera, odnosno homologna oplodnja.

- (1) Prilikom izvođenja postupka biomedicinski pomognute oplodnje, vlastite stanice bračnih i izvanbračnih partnera se mogu implantirati u uterus surogat majke, a pod uslovima određenim ovim Zakonom.
- (2) Surogat majka može biti punoljetna osoba u fertilnoj dobi od 18 do 35 godine, državljanica Bosne i Hercegovine, dobrog zdravlja i bez kriminalnog dosijea te ne smije konzumirati droge i ostale psihotropne supstance.

Članak 29. Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom dopunjava se tačkom a) koja ima stav 1. i stav 2., te glasi:

29.a

(evidentiranje i finansiranje surogat majčinstva)

- (1) Dijete rođeno putem surogat majčinstva nakon rođenja se upisuje na svoje biološke roditelje, kako u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je rođeno, tako i u nadležnom matičnom uredu. Biološki roditelji ostvaruju sva prava i obaveze prema djetetu, kao i roditelji koji su dobili dijete prirodnim putem.
- (2) Sve troškove vezano za proces ivf surogat majčinstva snose biološki roditelji, ako nisu u procesu za pokrivanje troškova putem Zavoda, Klinika u kojoj je rađen ivf postupak je obavezna izdati dokument biološkim roditeljima o postupku ivf putem surogat majčinstva, kao i ustanovi u kojoj je obavljen porođaj.

Članak 30.
(Reprodukcijske mogućnosti žene)

(1) Reprodukcijske mogućnosti žene utvrđuje doktor medicine specijalista ginekologije i porodiljstva na temelju testova funkcije jajnika i drugih reproduktivnih organa.

(2) Ženu stariju od 42 godine ili ženu čiji su testovi funkcije jajnika nepovoljni, doktor medicine iz stavka (1) ovog članka je obavezan upozoriti na slabe rezultate liječenja, rizike liječenja i trudnoće, te rizike za dijete.

(3) U slučaju postojanja objektivne nemoćnosti biološke majke da postupkom biomedicinski pomognute oplodnje zanese, dozvoljava se surogat majčinstvo u smislu izmijenjene i dopunjene odredbe članka 24. stav 1. ovog Zakona.

(4) Indikacije za korištenje surogat majke u postupku biomedicinski pomognute oplodnje su: kongenitalne anomalije uterusa, urođeni nedostatak maternice, promjene unutar maternice (polipi, miomi, ciste) koje se ne mogu ukloniti operativnim putem bez opasnosti od trajnog gubitka maternice, upale u zdjelici i spolnom sistemu žene, kronična oboljenja koja su imala za posljedicu odstranjenje dijelova pojedinih organa probavnog trakta (ulcerozni kolitis, Kronova bolest), kao i neuropatije uzrokovane dijabetesom.